Debreczen 1897. XXIV. évfolyam 154. sz. Hétfő, julius 5.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

KÖNYVTÁR

A parlamentárizmus veszedelme.

Debreczen, julius 5.

(—é—) A kiegyezési tárgyalások küszöbén állunk, amikor legnagyobb szükség volna arra, hogy parlamentáris szervezetünk konszolidált módon müködjék. S e helyett mit látunk? Azt, hogy a kisebbség erőszakoskodással csuffá akarja tenni a parlamentárizmus alapelvét, a többség akaratának érvényesülését.

Olyan fontos törvényhozási teendők megvalósitása előtt, aminők a kiegyezési javaslatok, a többségnek fokozott mértékben válik kötelességévé a parlamentárizmus integritását a kisebbség terrorizmusa ellenében megvédelmezni. S azért föltétlenül helyeselnünk kell báró Bánffy Dezső miniszterelnöknek eddigi abbeli magatartását, amelynek a Ház pénteki ülésében ujból nyomatékos kifejezést adott, hogy semmiféle engedményre, kompromiszszumra nem hajlandó. Ha a miniszterelnök mostan engedékenységet tanusitott volna az ellenzékkel szemben, ez mindenesetre veszedelmes praeczedensül szolgált volna arra nézve, hogy az ellenzék vérszemet kapjon a kiegyezési kérdések megoldásának meghiusitására.

Ennek pedig okvetlenül elejét kell venni. Az ellenzéknek nagyra nőt szarvait le kell törni, mert különben a kiegyezési kérdések megakadályozása beláthatatlan zavarokba döntené az országot.

Arról persze szó sem lehet, hogy az ellenzék szenvedélyes elfogultságából kijózanodjék vagy kijózanittassék, de az mellőzhetetlen, hogy legalább is hasonló eszközök alkalmaztassanak, aminőket az ellenzék használ. Csak ilyen módon lehet ártalmatlanná és czéltalanná tenni az obstruálást, amelyről az ellenzék vak szenvedélyességében nem is látja, hogy avval valóságos örvény felé sodorja az országot.

Ott a példa a szomszéd Ausztriában, hogy hová vezet az obstrukczió! Rá kényszeritik a legalkotmányosabb fejedelmet az — abszolutizmusra. Mert mihelyt lehetetlen alkotmányosan kormányozni, megszünik az alkotmányosságnak lehetősége is.

A szabadelvü párt nem enged s nem is engedhet. A szélső baloldal ellenben tágithat, mert az obstrukcziót eddig kifejezetten be nem jelentette s igy rá nézve az engedékenység legfeljebb büszkeség, hiuság kérdése.

A szabadelvü pártra nézve azonban elvi kérdés. Ha tágit: a a többség egyszer s mindenkorra abdikált a kisebbség előtt, ami parlamentáris szempontból teljesen megengedhetetlen.

Az a „magyar abszolutizmus“ amelyet annyiszor emlegettünk, valahányszor a parlament roszszul végezte teendőjét, nem is olyan merő lehetetlenség! Megeshetik, hogy maga a szélső baloldal fogja azt a koronára rákényszeriteni.

A koronás király minden áron alkotmányos akar maradni s a legnagyobb lelkiismeretességgel tartja meg az alkotmányt, — a parlament pedig kimutatja, hogy az alkotmányosság nálunk lehetetlen.

Ime ilyen veszedelem elé juttatta az ellenzéki vakszenvedélyesség nemzeti erőnk és egységünk legbiztosabb alapját, a parlamentárizmust.

Érdemel-e ez az eljárás egyebet, mint rideg és kérlelhetetlen elfojtást?!

— **Országgyülés.** A képviselőház szombati ülését ellenzéki szónokok foglalták le. Thaly Ferencz, Kolozsváry Kiss István, Madarász Imre, Marsovszky Endre és Rátkay László beszéltek a czukorpraemium ellen.

— **A czukorprémiumok és a gazdák.** Mig a parlamenti ellenzék a közjogi aggályok vesszőparipáján nyargal s az osztrák belállapotokat birálgatja, az ország gazdaközönsége aggodalommal nézi a iét-érdekei ellen kezdett küzdelmet. A czukorprémium rossz, de olyan szükséges rossz, a melynek eltörlése a magyar mezőgaz-

TÁRCZA.

Tavaszi álom.

Irta: **Vértesi Arnold.**

Két bohó gyerek jut eszembe. A fiu nem volt több tizennyolczévesnél, a leány tizenhat sem volt. Az uszonnához ribizkét szedni küldte őket Jetti néni a kertbe. Azaz, hogy csak Mácsikát, de nem bánja, ha Jenő is segit, előbb készen lesznek.

Ebben ugyan csalódott a jó Jetti néni; de istenkém, hisz az egész élet csupa csalódásból áll. Málcsika sem gondolta, hogy ez a Jenő olyan ügyetlen.

— Ugyan hát siessen már, hisz még semmit sem szedett s azt is megeszi, a mit én szedtem.

Pajkosan kezére ver a fiunak.

— Siccz! Ne nyuljon a kosaramba.

De isten tudja, mi lelte ma azt a Jenőt. Az az erős bóditó illat szállt-e a fejébe, melylyel a virágzó jázminbokrok megtöltik az egész levegőt? Vagy már annak ugy kell lenni, hogy még az ilyen csöndes, okos fiunak is el jön a bolond órája, a mikor szeles lesz és rendetlenkedik s minduntalan elkapja a Málcsika kezét, hogy az se végezhesse szaporán a ribizkeszedést.

— No már elég lesz, — (nem a ribizke, hanem a rendetlenkedés), fenyegetőzött a leány.

De nem sok foganatja lett. A jázminvirág illata mintha még mámoritóbbá vált volna. Tarka lepkék kergetőztek körülöttük, aranyos szárnyu zümmögő bogárkák repdestek, mintha azok is mind a bolondját járnák.

A fiu szeme a Málcsika két hamvas bársonyos bőrü karjára tapadt. A rövid ujju ruha csak könyökig ért, szabadon engedve a két gömbölyded karocskát.

A leány pironkodva dugta volna el, ha tudta volna hová.

— Mit nézi ugy a karomat? Talán piszkos?

Oh, te ártatlan kis bohó, erre a te furcsa kérdésedre már csakugyan el kellett magát nevetni a fiunak. Akkor a leány is nevetésre fakadt, ámbár tulajdonképp, nem tudta, hogy miért. És ugy kaczagott a két bolondos gyerek.

Egyszerre csak a fiu, isten tudja, honnan vette azt a bátorságot, oda nyomta ajkait a leány meztelen karjára s egy csókot czuppantott rá.

A Málcsika arcza lángba borult s szeme haragosan villámlott. A fiu megijedt attól, a mit cselekedett s könyörgésre fogta a dolgot:

— Haragszik, Málcsika?

A leány nem felelt. Fölvette a kosárkáját s menni akart. De azt is csak a jó Isten tudja, hogyan történt, hogy mégsem ment el. Sőt még a kezét is átengedte s nem vonta vissza, mikor a fiu bocsánatkérőn megfogta.

A napsugarak mintha nevetve kandikáltak volna át a fák lombjai közt. A levegő olyan tükrös fénynyel rezgett s az égen ezüstös apró bárányfelhők uszkáltak Minden oly mosolygó, minden oly nyájas volt. Egy sárgarigó a cseresznyefa tetején ugrált. És a virágok illatoztak, a jázmin is, a rózsa is, a viola is.

Afféle elhagyott régi nagy kert volt ez a tiszttartóéké, félig virágos, félig veteményes, hajdan urasági diszkert, kanyargó utakkal, melyeknek egy részét benőtte a fü s elboritották a sürü bozótá vált bokrok. A kerités kőfala omladozott s tarka gyikok futkostak a ledőlt mohos köveken.

A gazdatisztek nagy zöldséges táblákat hasitottak ki az elhagyott kertből a sárgarépának, a salátának, a karalábénak Őket nem háborgatták költői álmok. De a fiatal leány, mintha itt a virágillattal csodás régi mesék bübáját szivná be, lankadtan hajtja le fejét, szive ellágyul s keze remeg az ifju kezében.

Nem beszéltek, semmit sem mondtak, csak ugy álltak ott, kéz a kézben, le-

daságot hirtelen a legválságosabb helyzetbe döntené. A gazdák, akiknek jövedelmük nagy része függ a czukoripar épségben maradásától, országszerte megmozdultak, hogy kimondják véleményüket a képviselőházi ellenzék megkezdett akciójára nézve. Az ország minden részéből tömeges aláirásokkal ellátott bizalmi nyilatkozatok érkeznek a répatermeléssel foglalkozó gazdáktól a kormányhoz.

—

= **A költségvetés értékszámitása.** Mint a Bud. Tud. közli, az a hir, hogy ugy a monarchia két államának költségvetése, mint a közös költségvetés, amelyeknek összeállitása most épen folyamatban van, már koronaértékben lesz megállapitva, nem felel meg a valóságnak. Mindezek a költségvetések forintokban és krajczárokban vannak kiszámitva. De ha lehetséges lesz még ez év lefolyása előtt a kötelező koronaértékszámitásról szóló törvényt meghozni, mind a három költségvetést át fogják számitani koronára, ami nem fog nagyobb nehézséggel járni.

—

= **A városok rendezése.** A városok rendezéséről szóló, mostanában megjelent, Fascho-Moyis előadói tervezet ügyében a képviselőház folyosóján kérdést intézett Perczel Dezső belügyminiszterhez Horváth Adám képviselő. Azt tudakolta, hogy minő álláspontot foglal el e tervezettel szemben a miniszter, mert a városok erős akciót akarnak inditani a tervezet sérelmes intézkedései ellen. A belügyminiszter határozottan kijelentette, hogy ezen előadói tervezeten *már is lényeges változásokat és módositásokat tettek.* Czéltalan volna tehát-e tervezettel foglalkozni a városoknak annyival is inkább, mert a városok rendezéséről szóló törvényjavaslatot oly időben szándékozik nyilvánosságra hozni, mihelyest elkészül, hogy az érdekelt városoknak módjuk legyen megtenni észrevételeiket.

Köztisztaság.

Debreczen, julius 5.

Kitagadhatná, hogy a köztisztaság az, ami egy városnak megadja az igazi városias jelleget és csinos külsőt. A rendnek látása oda vonzza az idegent, már csak azért is, mert olyan városban, ahol a tisztaságra nagy gond fordittatik, a fertőző és ragályos betegségek nem igen grasszálhatnak, mert a baczillusoknak is legnagyobb ellensége a tisztaság.

Debreczenről sem lehet mondani, nagy általánosságban, hogy nem adna sokat a külszin, mert dicséretére legyen mondva szemmel láthatólag törekszik oda, hogy a nagy magyar alföldnek kis Budapestje, minden tekintetben igazi magyar főváros legyen.

Meg is van ehhez minden, ami csak szükséges. A Nagyerdője olyan szép, oly bájos, kedves, hogy az ember csodálkozik, hogy akinek semmi baja sincs mégis elmegy drága és kényelmetlen fürdőkre, holott a kitünő levegőt, szép sétányokat itthon is élvezheti. És nem tudnám hamarjában megmondani, hogy melyik hely kellemesebb, a természettől is megáldottabb a debreczeni nagyerdő-e vagy a Margit-sziget, tekintve ott a Duna nevelte szunyog tömeget én alighanem a nagyerdőre szavaznék.

Egy hiányzik itt csak és ennek hiányát az utczákon, a házakban és mindenütt érzi és tapasztalja az ember, a viz. Ez a városok tisztaságára áldásos elem, ez hiányzik. Ha csak egy ér, egy csatorna, egy patak folydogálna Debreczenen át, vagy közvetlen közelében, bátran kiállhatnánk bármelyik magyarországi várossal a versenytérre, és alig hagynánk azt el megkoszoruzatlanul.

És éppen ezen körülménynek tudható be, hogy Debreczenben is ugy, mint minden nagyobb városban, a csatornázásnak sok utczában való hiánya, az utcza öntözés lehetetlensége folytán oly jelenségekre akadunk a mellék utczákban, a melyek nagymértékben ruinálják a köztisztaság fogalmát.

Némelyik oldal utcza földfeletti alig kikövezett csatornáiban hétszámra poshad és büzhödik a mosogatólé, amelyben itt-ott egy-egy csirkebél, vagy egyébb husdarab terjeszti az enyészetével járó büzt. De több helyen lát az ember ezekben a csatornákban rothadó macska- és kutyakölyköket és oly hatalmas patkány tetemeket, hogy egy igazhitü chinainak magyarán mondva egy hétig folyna utánna a nyála.

Hogy ezen meglevő tünetek a kánikulai melegekben milyen befolyást gyakorolnak a közegészségre, azt hiszem ezt már felesleges is fejtegetni. Mert ha tifuszt, cholerát és egyébb veszélyes és ragályos betegségeket nem is kapnak azok, akik mindezeket látni kénytelenek, már magában véve elég az az undor, amely az embert ezek láttára elfogja. Azért tehát azon városokban, amelyek nincsenek azon szerencsés helyzetben, hogy viz mellett terülhetnek el, ami azután a csatornáit mossa, utczáit tisztitsa és összes szennyét befogadja, fokozott gondot kell forditania a köztisztaságra és erősen kell tanulmányozni, hogy az miként kezeltessék.

Debreczen városának hála Istennek módjában áll, ezen nagyfontosságu kérdést nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is támogatni.

Eddig a rendőrség és az egyesek ügyeltek fel arra, hogy a köztisztasági érdekek némileg istápoltassanak, ugy de ezek nagy általánosságban nem alkalmas individuumok arra, hogy a szakadatlan felügyeletet és őrködést gyakoroljanak, mert a rendőrség csekély száma és a közrendőrben, valjuk meg őszintén a kellő érzék hiánya az, ami a legnagyobb akadályát képezi az állandó rend fentartásának, ő azt a szemetet és hulladékot gyermekkora óta megszokta ott látni, ahol most is látja, tehát ez nem szur szemet; az egyesek pedig a folytonos panaszkodás és árulkodásba beleuntak és a szomszéddal való békesség okáért sem jelentik fel a jelenteni valót.

A főkapitány és a rendőrtisztviselők nagymértékben való elfoglaltsága sem engedi meg a folytonos és tüzetes felülvizsgálatot.

---

sütött szemekkel. Hevesen dobogott a kis leány szive s valami szorongó félelem fogta el. Istenem, mi lesz ebből!

— Édes, édes — susogta a fiu.

S karja átölelte a leány derekát, gyöngéden, bátortalanul.

Ennyi volt az egész, több semmi sem. A sárgarigó vigan füttyentett a cseresznyefán. Fecskék hasitották a levegőt s röptükben elkapták a zümmögő aranyos bogárkákat. Már hallatszott a Jetti néni hangja:

— Mit csinálnak olyan sokáig azok a gyerekek? Jöttök-e már?

Dér Jenő hirtelen lekapta karját a Málcsika karcsu derekáról. Málcsikának csaknem könyek gyültek a szemébe. Olyan ijedten álltak ott szegénykék.

— Siessünk, siessünk, rebegte a leányka.

Igazán megfoghatatlan, hogy csak olyan kevés ribizkét tudtak összeszedni. Pedig azóta uj vendégek is jöttek. Kocsirobogást hallanak s Jenő kitekint az udvarra. A kadarcsi ispán, Tóth János érkezett meg másodmagával.

— Tört volna ki a nyaka utközben — gondolta Dér Jenő.

Maga sem tudja, hogy miért haragszik ugy arra az emberre. Pedig derék, jóravaló ember, mindenki azt mondja, nagyon jó gazda s ha az öreg tisztartó kiből, bizonyosan ő megy a helyébe.

— Málcsika — hallatszott ujra a Jetti néne szava.

Most már igazán be kell menni. Dér Jenő nagyon szeretne ugyan még valamit mondani, de most már oda lett a bátorsága. Csak szótlan kullog befelé a leány után.

Odabent az asszonyok leültették a kadarcsi ispánt maguk közé. Jetti néni kinálja mindenféle süteménynyel:

— Málcsika sütötte.

Az ispán nyájasan hunyorgat s nagy vörös bajuszát simogatja. Aztán hatalmas étvággyal hozzálát az ennivalókhoz.

Dér Jenő szeretett volna belekötni. Még soha életében nem látott kiálhatatlanabb embert. Ugyan miért kedveskednek ugy neki az asszonyok?

Nem nézhette tovább. Kiment a tornáczra. De még oda is kihallja az ispán recsegő hangját, mely olyan, mintha trombitálna. Fejére nyomja a kalapját Jenő s elkeseredetten indul hazafelé.

Málcsika épp akkor halad át a tornáczon, mind a két kezében tányérokkal kávés-csészékkel megrakott tálcza. Szép szelid szemei bánatosan tekintenek arra az ostoba, makacs fiura.

— Hát elmegy?

— El, — felel az daczosan s még jobban fejére nyomta a kalapját.

Dér Antal morogva fogadja otthon a fiát:

— Hol járkálsz te mindig? Bizonyára már megint a tiszttartóéknál? Szeretném tudni, mit keresel ott? Nem nekünk való társaság az. Azok az emberek csak esznek isznak, s mindenöket arra költik. Ha maholnap meghal az a haszontalan, pipogya vén ember, ugy maradnak, mint az ujjam. Pedig szerezhettek volna. De hát a has, a has . . . a tobzódás, a vendégeskedés . . . Elköltenék a Dárius kincsét is.

Az öreg Dér Antal mindig mérges lesz, mikor arra gondol. Lám, más ember kuporgat, zsugorgat, jól sem mer lakni, csakhogy a gyermekeinek maradjon valamicske.

Bosszusan jár föl-alá Dér Antal, végig az egész három szobáján s oktatásokat ad a fiának. A magas, száraz ember majd beleüti fejét az alacsony mestergerendába. Haj, neki nem telik másforma lakásra. De a becsület, az a fő... A becsület.

A parasztok ugyan, a kiknek nagy kamatokra adogat a tekintetes ur kölesön, másképp vélekednek a becsület felől s czudar hálátlansággal fizetnek. Nekik semmi az adott szó szentsége, még ha irásba foglalta is a tekintetes fiskális ur.

De a fiu áhitatosan hallgatott az atyja szavára.

— Csak a becsület utján, fiam.

Egy ekkora kiterjedésü és ily nagyszámu lakossággal biró fejlődő, szép város megérdemlené, hogy kvalifiikált, kellő érzékkel biró köztisztasági felügyelő alkalmaztassék, aki azután a legszigorubban felügyelne arra, hogy a fent jelzett visszaélések elő ne forduljanak s aki csak szükség esetén venné a rendőrségi beavatkozást igénybe, ennek kötelessége lenne naponként egy-egy kerület összes utczáit, nyilvános helyeit bejárni és megmegfelelően intézkedni, és közegeivel az intézkedések végrehajtását ellenőriztetni és különösen a vállalkozókat kötelességeik pontos teljesitésére szoritani. A köztisztasági kérdést kapcsolatba lehetne hozni a *szegény üggyel*, amennyiben a nehéz munkára képtelen öregek is még mindig alkalmasak lennének az utczák, és közterek tatarozására és sepergetésére, valamint a szemétnek a gyüjtő szekrények, vagy gödrökbe való szállitására, amivel mindennapi ellátásukat még mindig megkereshetnék.

Felemlitjük itt az *illemhelyek* létesitésének szükségességét is ami mellett leghangosabban szól azon megfigyelés eredménye, amire jutunk, ha valaki a belváros kellő közepén levő piaczokon heti vásárokon csak egy két percig is állást foglal ; de meg a nagyerdőt látogató nagy közönségnek oly hosszu uton nem áll ilyen hely a rendelkezésére, és ez is minden esetre köztisztasági fontos kérdés, és sok kellemetlen helyzettől óvja meg a sétáló müvelt közönséget.

Ezen intézmények, már minden nagyobb város által életbe lettek léptetve, biztosan hisszük, hogy Debreczen jó hirneve sem soká késlelteti, a még hiányzó köztisztasági rendelkezések megtételét.

Irodalom — Müvészet.

* **Szilágyi Sándor és a Magyar Nemzet Története.** Az „Athenaeum“ r. társaság kiadásában megjelenő *„A magyar nemzet története“* czimü tizkötetes nagy munkát, melyből most jelentek meg a 111, 112. és 113-ik füzetek, ujabb kitüntetés érte abban a meleg ováczióban, amelyben Szilágyi Sándort, „A magyar nemzet történetének“ szerkesztőjét részesitették születésének 70-ik évfordulója alkalmával. Az egész tudós világ figyelme Szilágyi Sándor, a magyar történeti irodalom legkiválóbb képviselője felé irányult, ki immár több mint ötven éve munkálkodik a történetirás terén és munkás életének valóban legszebb koronája lesz ez „A magyar nemzet története“ czimü milleniumi munka, mert ebben Szilágyi Sándor összegyüjtve, feldolgozva, kritikailag rendezve nyujtja a hazai történetirodalom összes nagybecsü vivmányait, a melyeknek eléréseért annyi sok jeles történettudóssal egyetemben talán mégis Szilágyi Sándor tett legtöbbet. Szilágyi Sándort különben ennek „A magyar nemzet történetének“ szerkesztése alatt már a harmadik nagyobb kitüntetés érte. Tavaly a bécsi tudományos akadémia választotta meg tagjai sorába. Ebben a nagy kitüntetésben eddig magyar ember vajmi kevés részesült. Nyomban követte ezt a kitüntetést a királyi kegyelem és elismerés megnyilatkozása, midőn Ő Felsége Szilágyi Sándort miniszteri tanácsosi czimmel és jelleggel ruházta fel. Mi pedig valóban nem kivánhatunk jobbat az agg tudósnak, minthogy legjobb munkabiró erejében és páratlanul álló munkakedvének csorbithatatlan megőrzésével fejezze be ennek „A magyar nemzet történetének“ szerkesztését és érje meg annak minél több kiadását.

* **Divat Ujság.** Most küldték szét a Divat Ujság negyedik évének 13. számát, melylyel az uj félév is kezdődik. A gazdag tartalmu ujságot közel száz kép disziti. A nyolczoldalas főlapon különösen föltünik a nyári kalapok sokasága, izléses diszitésükkel, melyeknek magyarázása nyomán az előfizetők otthon ékithetik divatosan kalapjaikat. Nagy segitségre van a minden számhoz mellékelt duplaoldalas nagy szabásmintaiv. A hónap első számához van rendesen csatolva a nagy négyoldalas kézimunkamelléklet, mely pompás dolgokat hoz. Szines divatkép is van az ujságban, melyen különösen szép a hátulkapcsolt dereku mosóruha. A szines divatkép tulsó oldalán divatos hajviseletek vannak. A gazdag tartalmu Divat Ujság minden számához még négyoldalas szórakoztatót is mellékelnek, a mely Beőthy Lászlótól kedvesen irt novellát, a Leánygymnasiumról czikkelyt, Bolla Emmától csevegést, Háztartásrovatot, jó mondásokat és bő, hasznos tanácsokkal teli szerkesztői üzeneteket közöl. Az uj negyed alkalmából ideigtatjuk a havonkint kétszer megjelenő lap előfizetési árát is, mely juliustól—szeptemberig, a postán való megküldéssel 1 frt 10 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban ; Budapesten, Rökk Szilárd-utcza 4. szám.

Mindig csak azon. Száraz kenyér és becsület, ez az én jelszavam.

A vén fukar félti a pénzét s emelgeti a torlaszokat szép mondásokból. Az életnek nagy nehéz kötelességei vannak. A becsületes ember egyenes uton jár. Léhaság, csalfaság csak a gyáva lelkek tulajdonsága.

S ki akarna gyáva lenni ? Főképp egy tizennyolczéves ábrándos fiu ? A kinek elég annyit mondani :

— Ne rontsd annak a fiatal leánykának a szerencséjét... Majd, majd, idővel, ha állásod lesz... Addig a becsület, édes fiam... a becsület...

A sárgarigó fütyül a becsületre. A lepkék sem értik, melyek ott repdesnek minden nyáron a kertben. A virágok nyilnak, a jázmin illatával megtelik a levegő ; de Jetti néni már csak egyedül jár-kel ott s nincs gondja a virágokra, a lepkékre, csak a zöldborsóra és a salátára.

Az a szép fiatal leány pedig a ki eleinte várt, sokáig várt, aztán sirt, nagyon sokat sirt, most már nem is vár senkire, nem is sir senki után, hanem felesége lett a nagy vörösbajuszu ispánnak a kadarcsi pusztán s az ő életéből is eltünik minden illuzió, csak a zöldséges kert marad, a tehenek fejése s a baromfi-udvar.

Mulatságok.

A vasuti altisztek nyári tánczvigalma.

Debreczen, julius 5.

Az államvasutak gépjavitó mühelyében szombaton este vidámság, élet, elevenség uralkodott. Külön vonat százával vitte ki azokat, a kiket az államvasutak derék altisztjei nyári tánczvigalmukra meghivtak. Nyolcz órára már nagy tömege volt együtt a nyári tánczvigalomra meghivottaknak s a fiatal leányok, ifjak egyaránt boldogan várták a tánczvigalom kezdetét.

Népesebb és fesztelenebb nyári mulatságot alig kivánhatni ennél. A derék vasutasok, akik közül a tánczvigalom sikere érdekében legtöbbet Mike István, Kis István és Ilosvay Imre buzgólkodtak, igazán kitettek magukért.

A siker anyagilag és erkölcsileg egyaránt fényes volt.

Ott voltak a mulatságon *Dobiecki* Sándor üzletvezető, *Rásó* Gyula kir. tan. alispán, Ericz Ernő, Csathay Gyula, Bartók Ágoston, Deutsch Adolf felügyelők, Lassgallner Kálmán főmérnök, Boczán Elemér állomásfőnök, Kuthy Béla főmérnök stb. A tánczra kért párok tarka tömkelegében gyönyörüség volt nézni azt is, hogy az altisztikar milyen szeretettel, milyen ragaszkodással veszi körül Boczán Elemér állomásfőnökét, aki leereszkedő modorával, humánus bánásmódjával népszerüséget szerzett magának.

A tánecz kivilágos kivirradtig tartott. A nyári tánczvigalmon megjelent hölgyek névsorát, amennyiben ez lehetséges volt, a következőkben állitotta össze tudósitónk :

Asszonyok : Antalovits Gyuláné, Vágó Lajosné, Kleinrath Jánosné, Korompay Gyuláné, Stopp Györgyné, Ferenczedi Gyuláné, Erdős Béláné, Ilosvay Imréné, Mike Istvánné, Koppányi Kálmánné, Salamon Dezsőné, Kovács Józsefné, Krausz Antalné, Furmann Gézáné, Péntek Istvánné, Abfall Istvánné (Budapest), Brückner Józsefné, Rácz Mihályné, Szabó Györgyné, Kertész Kálmánné, Soltész Istvánné, Nagy Jánosné, Alcznauer Károlyné, Neuhauser Lajosné (Hadház), Tóth Mihályné, Gottfried Józsefné, Krizovits Mihályné, Alber Józsefné, özv. Lókodi Györgyné, Csikes Ferenczné, Fülöp Jánosné, Rácz Sámuelné, Bajori Jánosné (Sáránd), Barjai Gáborné, özv. Szarka Sándorné, Kállay Istvánné, Nagy Józsefné, Szatay Imréné, Dezső Jánosné, Malicski Józsefné, Jankovits Sándorné, Juhász Gáborné, Vanicskó Józsefné, Szabó Józsefné, Szabó Istvánné, Szepessi Istvánné, Grieshalter Antalné, Fábián Istvánné, Varga Kálmánné, Kelemen Ádámné, Kiss Istvánné, Tóth Józsefné, Rohlik Eduárdné, Mistik Lajosné, özv. Trojén Ferenczné, Meisner Józsefné, Botos Józsefné, Szemerédy Ferenczné, Soós Mihályné, Szombathy Antalné (K.-Majtény), Simacsek Ferenczné, Csukrán Józsefné, Kula Györgyné, Kiss Sándorné, Biró Dezsőné, Kubecher Davidné.

Lányok : Antalovics Miczike, Gizella és Ilona, Vágó Róza, Kleinrath Berta, Irma, Krompay Margit, Stopp Vilma, Fränzeli Jolánka, Krausz Irma, Alber Lujza, Csathó Gizella, Soltész Jolán, Nagy Róza, Alzaner Róza, Tóth Erzsike és Juliska Csikes Szidike, Szabó Irma és Erzsike, Rácz Mariska, Kállai Mariska, Nagy Gizella, Berta és Margit, Dezső Jolán, Jankovits Anna, Szepessy Erzsike, Grisháber Erzsike és Gizella, Fábián Mariska, Varga Etelka, Kelemen Mariska, Krolik Mariska, Misztig Juliska, Troján Gizella, Mariska, Schön Zsuzsika, Kovács Teréz, Sütő Irénke, Nyilas Juliska, Horgonyi Ilona, Fialkovits Juliska, Kálmánczi Anna és Erzsike, Rácz Lujza, Ulbic Irma (Munkácsról), Pávay Ilona, Róza, Miczike és Gizella, Kovács Erzsébet, Botos Mariska, Szemerédy Erzsike, Soós Juliska, Kula Gizella, Lakatos Etel, Kübecker Vilma és Katalin.

— **A ker. ifjak mulatsága.** A ker. ifjak önképző-egyesülete szombaton este a nagyerdei „Dobos“ pavillonban *Rácz* Károly kitünő zenéje mellett megtartotta nyári mulatságát, amelyen jelen voltak : *Asszonyok* : Stahl Gézáné, Donogán Istvánné, Váradi Istvánné, Borus Lajosné, Raics Gyuláné, Ganofszky Lajosné, Fazekas Endréné, özv. Tóth Jánosné, Gerecze Jánosné, Szele Jánosné, Czeglédy Józsefné, Nádai Rezsőné, Weisz Ferenczné, dr. Wallerstein Mórné (Tenke), Lusztig Károlyné, Kohn Józsefné, Hochfelder Jakabné, Kémery Lajosné, özv. Gulyás Károlyné, Baranyi Györgyné, Püspöky Lajosné, Törő Imréné, Nagy Lajosné, Balasi Istvánné, Móricz Andrásné, Paczelt Jánosné, Lukács Jánosné, Molnár Ambrusné, Pollácsek Ferenczné, Szücs Antalné, özv. Szép Józsefné, Weisz Sámuelné stb. *Kisasszonyok* : Fuchs Iluska (Szeged), Weisz Piroska (Miskolcz), Kacsó Gizella és Margitka, Tóth Juliska, Tóth Róza, Gerecze Paula, Simon Etelka, Szele Vilma, Czegléd Ilona, Győry Ida, Wallerstein Margit (Tenke) Weisz Olga, Kémery Vilma, Pérchy Delinke, Baranyi Mariska, Püspöky Emma, Szomban Juliska, Törő Karolin, Balogh Ilonka, Móricz Julia, Paczelt Mariska, Römer Janka, Szabó Mariska, Antal Margit, Pollacsek Mariska,

Kovács Irén, Szép Gizella, Szép Margit, Szücs Etelka, Szücs Juliska, Weisz Helén. A táncz Rácz Károly zenéje mellett kedélyes hangulatban folyt s csak a késő reggeli órákban ért véget.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg **hétfőn** később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartatnak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Otthon"-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyüjtőszekrényből a beadványok kivétetnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbiróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utczai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Famunkatanitás. A kézügyesitő egyesület főreáliskolai mühelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészitő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

—

Debreczeni Ellenőr. Julius hó 1-én uj előfizetést nyitottunk a Debreczeni Ellenőrre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, a kiknek az előfizetése junius hó végével lejárt, méltóztassanak a megujitásáról lehetőleg korán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

—

— **Személyi hir.** *Bársony* István, a jeles elbeszélő, városunkba érkezett.

— **Uj zene- és énekiskola.** A zenei müveltség terjesztésének uj hajléka nyilik meg őszszel városunkban. A nem rég elhunyt Szotyori *Nagy Károly* énekvezér és tanár, országos hirnevü zeneszerző és müvész fia ifj. *Szotyori Nagy Károly*, hasonlóképen hirneves zenemüvész, a budapesti ev. ref. egyháznak hosszu idő óta énekvezére és az országos nőképző egyesület iskoláinak ének és zenetanára tudományos alapokra fektetett zene- és énekiskolát állit az egyháztéren, a kereskedelmi akadémia szomszédságában lévő saját házában. Ő maga lesz az uj intézet igazgatója; tanárokul is csupa okleveles tanerőket alkalmaz; köztük városunk szülöttét Psenyeczki *Nagy Sándort*, aki közelebb végezte az orsz. zeneakadémiát, még pedig kitüntetéssel. Tanitani fognak zongorát, éneket, öszhangzottant, zenetörténelmet, kariskolát stb. Bővebb értesitést a közelebb kibocsátandó prospektusok nyujtanak.

— **Karánsebes köszönete Debreczenhez.** A karánsebesi állami polgári iskola idegen ajku tanulói vezető tanáraikkal együtt elragadtatással beszélnek erdőshegyes hazájukban a délibábos Alföld fővárosának Debreczennek szépségeiről s arról a felejthetetlen szives vendéglátásról, amelyben nálunk három napig részök volt. Az iskola igazgatója Donszky Lukács meleghangu köszönő levelet iutézett Roncsik Lajos kulturtanácsnokhoz, a ki fáradhatatlanul kalauzolta a karánsebesieket. E levélből ide igtatjuk a következőket:

„Mélyen tisztelt Tanácsos ur! A mivel igazán tartoztam: leróni a hála s az őszinte elismerés adóját, a magánvizsgák, az orsovai tanitói gyülés és egyéb halaszhatlan teendők miatt: csak most tehetem meg.

Aranyom, ezüstöm nincsen, hogy Tanácsos urnak irántam s az általam képviselt iskola iránt tanusitott fáradozását, szives jóindulatát méltóképen meghálálhatnám. De van forrón érző szivem naiv lelkületem, vallásos hitem. Ezeknek tárva fel forrásait felbuzog szivem mélyéből a magyar ember legszebb kivánsága: hogy az Isten tanácsos urat áldja meg! Áldja meg családját, munkáját, küzdelmét, felelőséggel teljes szép állásában.

Tisztelettel értesitem, hogy a debreczeni ev. ref. *főiskola akadémiai igazgatóságának* mai napon köszönő levelet irtam, továbbá intézkedtem az iránt is, hogy Debreczen sz. kir. város tanácsának a karánsebesi állami polgári iskola irányában tanusitott szives figyelmét, nemes áldozatkészségét. *Karánsebes város polgármestere Krassó-Szörény vármegye kir. tanfelügyelője* is átiratilag megköszönje stb. stb."

— **A Csokonai-kör ereklyéinek átadása.** A kereskedelmi akadémia palotájában a diszterem mellett levő kis termet a mult héten vette át a Csokonai-kör küldöttsége a kereskedő társulat elnökétől *Zádor* Lajos urtól. Ez alkalommal a kör alelnöke Komlóssy Arthur, Dobieczki Sándor vál. tag, dr. Benedek János a kör titkára a kör által megrendelt butorzatot, továbbá a könyv- és ereklyetárat és a képeket is leltárba vette fel. Dr. Benedek János titkár hivatalos órákat köteles tartani bizonyos meghatározott napokon, melynek határidejét legközelebb közölni fogja a kör tagjaival s ugyanakkor mi is közölni fogjuk.

— **Szobrot Bethlen Gábor grófnak.** Az É. M. K. E. igazgató-választmányának f. évi junius hó 30-ikán tartott ülése elhatározta; hogy mozgalmat indit Bethlen Gábor gróf, az E. M. K. E. első elnöke emlékének az egyesület kolozsvári palotája előtti parkban szobormüvel megörökitése végett. Az ügy végrehajtásával a direktoriumot bizta, mely fölhivja ezennel az ország közönségét, hogy a czél javára nyujtandó adományát Kolozsvárra, Merza Lajos E. M. K. E. főpénztároshoz küldeni sziveskedjék. Az adakozásra való felhivást és gyüjtőivet már elküldték a debreczeni és hajdumegyei fiókegylet elnökéhez, gróf *Degenfeld* József főispánhoz is.

A felhivást a következők irták alá; *Bartha* Miklós, gróf *Béldi* Ákor, *Horváth* Gyula, gróf *Kuun* Géza, gróf *Teleki* Domokos alelnökök, *Biró* Béla, gróf *Kornis* Viktor, *Deáky* Albert dir. tagok, *Merza* Lajos főpénztáros, *Sándor* József t. alelnök-főtitkár, *Szekula* Ákos ellenőr, *Balogh* Károly, dr. *Csernátoni* Gyula, *Előry* Ernő, *Fekete* N. Béla, *Fáspár* János jegyzők, *Gajzágó* Manó, *Haller* Rezső, *Rádl* Odön, *Reményi* Antal jogtanácsosok, *Gyárfás* Benedek, dr. *Sárkány* Lajos számvizsgálók.

— **A hódoló diszfelvonulás megörökitése.** A Feszti-féle körkép társulat tetemes anyagi segélylyel festményben készül megörökiteni az ezredéves ünnepségek junius 8-iki világszép hódoló diszfelvonulását. Annak a festő csoportnak az élén, mely ezt a hatalmas körképet vászonra teszi, *Eisenhut* Ferencs festő hazánkfia áll, a ki müvész társaival arra törekszik, hogy minden egyes alak, különösen a bandériumok tagjai, arczkép és diszöltözet tekintetében a leghivebben ábrázoltassanak. Ez a czél csak akkor lesz megvalósitható, ha a szereplők mindegyike támogatni fogja a festőmüvészek munkáját. E végből a körkép társulat igazgatója Feszty Gyula és felügyelő bizottsági elnöke *Hegedüs* Sándor orsz. képviselő felkérték az összes főispánokat, köztük gróf *Dégenfeld* József Hajdumegye és Debreczen város főispánját, hogy hasson oda, miszerint a bandériumok tagjai csoportonként, diszruháikban természet után lerajzolhatók legyenek. Eisenhut F. és társai már május hónaptól kezdve járják az országot és mindenütt vázlatokat készitenek a bandériumok tagjairól. E munkát augusztusig készülnek befejezni. Gróf *Dégenfeld* József főispán a körképtársaság levelének másolatát megküldötte *Simonffy* Imre polgármesterhez és *Rásó* Gyula alispánhoz azért, hogy ha a festőcsoport kiküldött tagja Debreczenbe megérkezik, a város és megye diszbandériumának tagjait egybegyüjtessék és alkalmat adjanak az azokról való vázlat elkészitéséhez. Egy festőnő, *Gaszner* kisasszony már tegnap csakugyan ideérkezett. De ő nem magokat a banderistákat festi le, — hanem a körkép lovaihoz készit vázlatokat a Hortobágyon, hová ma reggel ki is utazott ajánló levéllel *Farkas* Albert mátai biztoshoz.

— **A Szigligeti társaság Derecskén.** Fényes irodalmi ünnepély folyt le tegnap a szomszédos Derecskén. A község müvelt közönsége a nagyváradi Szigligeti-társaság számos előkelő tagját látta magyaros vendégszeretettel a falai között s ünnepelte a társaság felolvasóit. A váradi vendégek szombaton délután érkeztek s diadalkapu alatt vonultak be Derecskére, melynek nevében a községi főbiró üdvözölte őket. — A felolvasó ülés tegnap délelőtt folyt le a községházán Derecske és vidéke intelligenciájának jelenlétében. *Rádl* Ödön nyitotta meg elnöki beszéddel az ünnepélyt. Utánna *Budai* József derecskei ügyvéd szavalta Kiss József „Rabasszony"-át, *Tóth* József az Ébresztő cz. nagyváradi református néplap szerkesztője megválasztott kőrös ladányi lelkész „Parochia" csimü humoros felolvasásával, — *Halász* Lajos a „Szabadság" szerkesztője pedig a vidéki levelezőkről irott szellemes csevegésével tartotta állandó derültségben a hallgatóságot. Dr. *Gyémánt* Jenő a szocziálizmusról, dr. *Bodor* K. az „Otthon"-ról tartottak érdekes felolvasást. Délben 100 teritékü bankett, este pedig táncmulatság volt. A *Csokonai*-kört a vidék e szép, követésre méltó ünnepélyén dr. *Benedek* János ügyvéd, a kör titkára képviselte.

— **Egyéves önkéntesek a katonai méntelepeknél.** Egy katonai szaklap hirül adja, hogy a hadügyi kormány legujabb intézkedése szerint azok az egyéves huszár, tüzér vagy szekerész önkéntesek, a kiknek hajlandóságuk van a lótenyésztés tanulmányozására s a kiket a katonai parancsnokság is hasznavehetőknek itél ilyen czéira, kérhetik a katonai méntelepeknél való aktiválásukat. A folyamodványaikat szeptember 1-ig kell fölterjeszteniök a közös hadügyi minisztériumhoz. A hadügyminisztérium aztán a földmivelésügyi minisztériumokkal egyetértőleg fogja elhatározni, hogy kiket aktiváljanak. A folyamodóknak október elsejétől a jövő év augusztusig próbaszolgálatot kell teljesiteniök Radautzban s vizsgálatot is kell tenniök.

— **Orgonajáték a kistemplomban.** A ref. kistemplomban tegnap d. e. tartott istenitiszteletnél ifj. *Szotyori* Nagy Károly vezette az éneket s ugyanő játszott a templom hatalmas orgonáján. Istenitisztelet után a benmaradt közönség nagy gyönyörüségére bemutatta a „Vihar“ czimü saját szerzésü orgona-fantáziát, mely a fővárosban kedvelt hangverseny darab.

— **Dankó Pista hangversenye.** A legszebb, legdallamosabb, szivrepesztő, könyfacsaró bánatos lassu és azokból átcsapva a legüdébb, kedvethozó, felviditó, pezsgő friss magyar nóták egész kincshalmazát tárja fel a debreczenieknek *Dankó* Pista. Szombaton és vasárnap este nagyon is kicsinek bizonyult az „Angol Királynő“ kellemes udvarkertje, oly tömegesen érkezett az intelligens közönség, hogy a Dankó-nótákat hallgassa. Dankó Pista valóban a magyar nóta királya. Lüktet a vér, érez a sziv, ezekben a valódi magyar rythmusu, csodaszép melodiáju, minden taktusában eredeti népdalokban. A nóták előadói egyenkint és összesekben kitünnek ugy a gazdag hanganyag, mint az előadás korrektsége által. Gálfalvi *Laub* Irén szopránénekesnő, a magyar kir. operaház tagja, üde, terjedelmes, csengő hangjával nagyon szépen tud bánni. Ő is, mint *Odry* Zuárd, a baritonista, ez utóbbi atyjának, a hirneves *Odry* Lehelnek tanitványai, nagy mesterüktől helyes hangfogást és jóizlést sajátitottak el. *Barna* Rózsa erős althangja nagyon szépen adja ki a hangjában fekvő bánatos dalokat, amelyek mélységét az ő szép mély hangja még szebbé teszi. *Surmik* Fülöp tenorista is igen szép csengő hanggal rendelkezik, *Lantos* István pedig nemcsak jó énekes, de pompásan, minden izében magyarosan meg is játsza a szöveg szerint az ő Göre Gábor nótáját meg a Kanásznótát. Nagy tetszést arat Dankó hegedüjátékával is, mely sokban eltér a czigányprimások szokásos játékaitól. Ő kerüli a czikornyákat, nem nyomja minden erőből a vonót a hurokhoz, hanem lefekteti gyöngéden a vonót egészen és végighuzza a hurokon, ugy adja ki lágyan, simán, finoman, érzéssel, a tiszta melódiát a maga természetességében de tökéletességében is. Megtapsolnak zajosan és megismételtetnek minden nótát. Legjobban azonban a „Három sósperecz“ és „Egy czicza, két czicza, száz czicza haj“ rendkivül kedves frissek tetszenek. Dankó és társulata ma, holnap és meghosszabbitva egygyel a kitüzött négy esét, holnapután játszanak még, aztán vándorolnak tovább szivhóditó utjokon.

— **Próba uj szántó-vető géppel.** A mezőgazdaságban használatos gépek sokasága most egy igen praktikus találmányu géppel szaporodik. *Irinyi* Lajos és *Schwartz* Miksa helybeli gépgyárosok ugyanis uj szerkezetü szántóvető gépet konstruáltak, melylyel a próbát tegnap délután 4 órakor szépszámu érdeklődő közönség jelenlétében tartották meg *Lakatos* Gábor birtokosnak a vágóhid melletti hizlalójában. A gépet 4 ló, vagy 4 ökör huzza; minden kiemelő ekéhez alkalmazható, attól egy szeg kihuzásával elválasztható és másikhoz lehet csatolni. A vetőmag mennyisége ugy változtatható, mint más sorbavető gépnél s különféle magvakhoz megfelelő kanalak alkalmaztatnak. Sporzon Pál helybeli gazd. tan. tanár a gépnek müködése közben 23 kilónyi surlódását állapitotta meg. — A sortávolság 9—12 cm. között változhatik. A gép 1—3-as ekével 2—2 sort szór, pl. 1-es ekével 2 sort, 3-as ekével 6 sort, 4-es ekével azonban csak 7 sort vet. A nagyobbára gazdákból álló közönség érdeklődve figyelte az uj találmány munkáját s az eredmény felett teljes megelégedését fejezte ki a szerencsés tulajdonosok előtt, kik a szántóvető gépre már a szabadalmat is megnyerték.

— **Dijlövészet.** Az 1897. julius 4-én tartott lövészeten dijat nyertek legjobb mélylövéssel *Baum* Miksa 4 koronát, legtöbb körlövéssel *Fürst* Ödön 2 koronát.

— **Arviz Szoboszlón.** A Szoboszló körül lévő szikes legelőn évek óta nem volt olyan viztömeg, mint a mennyi most csillámlik mindenfelé, ahová csak a szem tekint. — Szombaton éjjel valóságos felhőszakadás zudult a városra s a viz annyira elboritotta a mélyebb fekvésü helyeket, hogy a vasuti állomás melletti vendéglő lakóit csaknem kiöntötte a házból. A vendéglőt tegnap alig lehetett megközeliteni és valamennyi melléképülete vizben állott. A város körül felgyülemlett viztó meg nem tud lefolyni, mert a vasuti állomás előtti áteresz be van dugulva; de meg a kösi medre is szinültig van, ami megnehezíti a belvizek lefolyását.

— **Rossz viczcz.** Mi külömbség a „Tell Vilmos“ opera szerzője és az uj virginia szivar közt? — A zeneszerző *Rosszini*, az uj virginiaszivart pedig *rossz szini*.

— **Letartóztatott izgatók.** A csendőrség, melynek az aratási zavargások most sok munkát okoznak, különösen arra törekszik, hogy a bujtogatókat ártalmatlanná tegye és ezt a czélját a legnagyobb erélylyel meg is valósitja. Igy Hosszupályiról irja tudósitónk, hogy a nagylétai csendőrség egy *Kaltmann* nevü vértesi illetőségü fiatal embert letartóztatott, mert izgatta a népet és elégedetlenséget szitó iratokat terjesztett. A csendőrség a letartóztatott atyjánál, a ki pap, házkutatást tartott.

— **Felülfizetések.** A vasuti altisztek szombaton rendezett tánczmulatságán felülfizettek: Dr. Wolkfka Nándor püspök 10 frt, Mihálovits István gyógyszerész 10 frt, Tóth István épitész 5 frt, Jekelfalusi tábornok 2 frt, Gödör Sándor (Szerencsről) 2 frt, Rosenberg József 4 frt, Surimann Géza 1 frt, Kovács József 1 frt, Papp András 50 kr., Basa Gábor főmérnök 1 frt, Hadnagy Gergely (Kabáról) 1 frt, Éricz Ernő felügyelő 1 frt 50 kr., Dobiecki Sándor üzletvezető 5 frt. Rázsó Gyula alispán, Rosenberg Ernő, Tatár Gusztáv, Kernáts Gyula, Apfel István, Gramantik Ferencz, Hankus Károly 1—1 frt, Freukind N., Nagy József, Fuhrman Lajos 50—50 krt, Malicski József, Vibirál János, Bajusz János (Sárándról), Nagy János 1—1 frt, Hauer Bertalan 1 frt 50 kr, Pávai Gyula 1 frt, Lábik Mihály 50 kr, Csuhrán József, Boczán Elemér állomásfőnök 1—1 frt. Szibrincz Mihály 50 kr., Antalovits Gyula 4 frt, Pászti Mihály (Szolnokról) 2 frt, G. D. (Szolnokról) 5 frt, Kopányi Kálmán 1 frt, dr. Kola János 2 frt, Neuhauzer Károly 1 frt.

— **Uj tagok a dalcsarnokban.** Ugy szombaton mint vasárnap est, daczára az esőnek és annak, hogy a Dankó hangverseny a közönség egy részét lefoglalja, zsufolásig megtelt a Bika nyári mulatója. — A közönség nagy mulatságot talál a sok jeles uj erővel felfrissitett társulat pompás produkczióiban. — Tagadhatatlan, — hogy *Angelotti* igazgató tud számolni a közönség jó izlésével és kivánalmaival, azért meg is érdemli a nem lankadó pártolást.

— **Nyilvános köszönet.** A debreczeni dalegylet által folyó év augusztus hónapjában foganatositandó aldunai hangverseny körut költségeire rokonszenves sorok kiséretében 50 koronát küldött ma hozzám *Örvényi* Ottó gyógyszerész ur. Fogadja a nemes szivü s egyletünket mindenkor kiváló figyelemben részesitő adakozó hálás köszönetemet. Debreczen, 1897. julius 4. *Márk* Endre, dalegyleti elnök.

Szinház.

* **A vidéki szinházak felügyelője.** A kolozsvári nemzeti szinház és a vidéki szinházak ügyében döntő elhatározás történtek a napokban a belügyminiszteriumban. A kolozsvári uj szinháznak a Tencsintéren felépitését a miniszterium is elhatározta s a szükséges előmunkálatok megejtetnek olyképen, hogy a jövő évi költségvetésben nyoma legyen az épités megkezdésének. Intendánsi állásra a kolozsvári szinházhoz *Bölöny* Józsefet nevezte ki a belügyminiszter. A jelenlegi intendáns *Gyarmathy* Miklóst az *összes vidéki szinházak és szintársulatok felügyelőjévé nevezte ki.*

A huskartellről és próba husvágásról.

— Válasz a Hentesek és Mészárosok Lapjának. —

Mottó:

Dies irae, dies illa,
Szörnyen haragszik én rám a
Hentes-Mészárosok Lapja.

A Budapesten megjelenő „Hentesek és Mészárosok Lapja“, amelyet, eddig hiréből sem ismertem, ismételten foglalkozik igénytelen személyemmel s ugy látszik, hogy állandó rovatot nyit, melyben csekélységemmel bibelődik, holott én hozzá életemben egy sorocskát sem intéztem. Két helybeli routinirt ujságiró segélyével csak annyit birtunk kihalászni ezen hetet-havat összebeszélő czikkelyből, hogy: először: az illető czikkely irója ugy prüszköl a központi mészárszék felállitásának eszméjétől, mintha csak burnótszelenczét tartottam volna az orra alá. Gunyolódik, csipked. Ezekre csak azt felelem, hogy az illető czikkely irója jegyezze meg magának, ***hogy a mi halad, az nem marad.*** Igen is, ***a mig Debreczenben a mészároskartell fennál, melynek természetszerüleg nem lehet más czélja, mint a szabadverseny kizárásával érdekszövetséget kötni a nagy közönség rovására:*** addig mindig megfogja találni az akczió a reakczióját, mely nem egyéb, ***minthogy a mészárosok jókényes áremelésének korlátot szabandó, maga a fogyasztóközönség*** is **kartellé** alakul.

Es hogy ezt az *olcsó marhaárakkal szemben* a fölcsigázott *magas* husárak miatt mennyire átérezte közönségünk, legfényesebben dokumentálja azon tekintélyes és városunk szine-javát magában foglaló névsor, mely rövid napok alatt havonkinti 6000 klg. hús fogyasztását helyezte kilátásba egy *méltányos* árakat megállapitó mészáros számára.

És csak miután a helybeli mészárosok közül fölszólitás és hosszas huza-vona után sem akadt egyetlen vállalkozó sem, igenis hozzá fogunk nyulni az utolsó remédiumhoz. S miután pedig egy részvénytársaság vagy konzorczium által felállitandó „Központi mészárszék két zónaszárnynyal“ czimü eszme városunk legtekintélyesebb egyéneinek helyeslésével találkozott, már is kinyilvánithatok annyit, ***hogy az előmunkálatok folyamatban vannak s annak megvalósulása emberi számitás szerint csak nagyon rövid idő kérdése.***

Másodszor: az illető czikkely irójának handa-bandázásából nagyitó üvegen sem olvashattunk ki mást, mint a mit már előző czikkelyemben hangsulyoztam, hogy t. i. debreczeni mészárosok — mint az a próbahusvágásnál kitünt — *óriási* anyagi áldozatot hoznak a husfogyasztó közönség *előnyére* (?)

Hát ezt higyje el, aki akarja, de én ezen okoskodást ugy fogom föl, hogy aki áruczikkét szöszön-boron pazarolja, az csak bolond ember lehet. Mert nem képzelek olyan okos asztalost, aki ha 10 frtjában van egy asztal, azt 9 frt 50 krért

elvesztegesse — mint azt „szegény mészárosaink“ *állitólag* teszik.

Ami pedig megint a próbahusvágásoknak a debreczeni mészárosokat fényesen rahabilitáló (?) eredményét illeti, arra nézve az előző czikkelyemben kifejezettek fenntartása mellett még csak azt jegyzem meg, hogy én a próbahusvágás eredményéből, mint azt már ezelőtt *egy évvel* megirám és megokolám, a közönségre nézve semmi előnyt nem *várhattam*. Nem pedig azért mert az illető és idevonatkozó miniszteri rendelet olyan tág *kibuvót*, hagy a mészárosok előnyére, hogy ez a rendelet idevonatkozó intézkedéseit legalább is *illuzoriusokká* teszi, midőn kimondja, hogy leszámitva ezt meg amazt, még akkor is tekintettel kell a bizottságnak lennie arra, hogy a mészárosnak *„illő polgári haszon jusson.“* Ezen passzusa a hivatolt rendeletnek olyan *relativ* dolog, hogy az „illő polgári haszon“ kifejezése alatt épen ugy érthetünk 10, mint 50 százalékot. És hogy ez igy van, megmutatta az e tárgyban összehivott bizottság ülésén fölvetett azon inditvány leszavazása, hogy *t. i. elégedjenek meg mészárosaink egy-egy vágómarha utan 5 frt tiszta haszonnal.*

Nem várhattam továbbá eredményt a próbavágástól azért sem, mert a közönség megnyugtatása végett tett azon inditványom, hogy *hivassék meg a nemes város költségére, akár egy budapesti, akár egy vidéki tekintélyes mészáros, a ki ugy a bevásárlást, mint az anyag megbecsülését eszközölje: egyszerüen leszavaztatott.* Azt is tanácsolja nekem a H. és L., hogy én „telekkönyv“ „adókönyv“ után mutassam ki, hogy mészárosaink vagyonosak-e ? Azt a fáradtságot már csak nem veszem magamnak, hanem, ha kiváncsi rá az illető czikkely irója, hát nézze meg ő, kinek bizonyára kimutatják *hitelesen*, hogy a debreczeni mészáros osztály nem számitva egyeseknek váltózsirálásból stb. származott kalamitásait, talán a *legleggazdagabb mészáros osztály széles Magyarországon*. Ezt, a ki 24 óróra beteszi a lábát Debreczenbe, az is mindjárt megtudhatja, mert hogy ismét egy szálló igével éljek : „A debreczeni hentesek és mészárosok, mindnyájan vig czimborák és jó tánczosok.“ Ehhez még csak azt teszem hozzá, hogy egyuttal rendszerint ház- és tanya-birtokosok. A mit csöppet sem irigyelek tőlük ; — sőt örvendek rajta, hogy igy van.

Végül felkiált a czikkely öntelt irója nagy triumfussal s e szavakkal : „meg van elégedve velünk Thót László ur ?“ — — — — Erre csak az a végső szavam, hogy mint régi hirlapszerkesztő körülbelől megtanultam a sorok közt is olvasni s ugy körülbelől sejtem, hogy a czikkely végén nem azt akarta az illető kérdezni, hogy meg van-e velünk elégedve *Thót László ur*, hanem talán azt, hogy : „Megvannak-e velünk elégedve t. előfizetőink a *debreczeni mészárosok* ?“

Tartoztam ezek megirasával, mert hiszen a H. és M. L. ttsztelt szerkesztősége szükségesnek látta, hogy ezekből a polemiáló számokból én párosával is kapjam a példányokat.

Debreczen, 1897. jul. 4.

Thót László.

Utasok a zsákban.

Kicsit lármás, de kedves társaság utazott a napokban Kikindáról Szegednek.

A régi jó czigány-anekdoták alakjai elevenedtek meg egy kupéban és ezeknek a furfangos mesterkedésén, amivel a vasutat meg akarták csalni, kaczagott az egész kis állomás, a hol kirakták a fekete passé-sorokat.

Honnét, honnét nem, elindultak a czigányok és berakodtak a III-ik osztályuba. Egy tagbaszakadt öreg vajda-féle és egy másik fiatalabb czigány voltak a társaság vezetői, podgyászuk két összekötözött zsák, formás, kerekre tömött zsákok, kivül valósággal bepólyázva. Ezt a podgyászt fölvetették a kocsiba, az egyiket az ülés sarkához támasztották, a másikat a lábhoz fektették.

Jött a kalauz valahol Mokrin tájékán. A czigányok átadták a jegyeiket, ezen közben az egyik ráült a sarokba támasztott zsákra. A kalauz mit sem gyanitott. A czigányok alázatoskodtak, dicsérték a kalauz uj sipkáját, az pedig nevetett és amint kifelé ment, véletlenül rálépett a kupé hosszában elterülő zsákra. Nagyon érzékeny részére taposhatott, mert a zsák egyszerre megmozdult és kinos hangot adott.

— Ni hát ez ? Ebben eleven jószág van, véli a kalauz . . .

A czigányság ijedten fészkelődött. Eleinte erősen bizonykodtak : Nincs abba semmi, csak ruha van benne, aztán alázatoskodva beismerték :

— Egy kis malacs, instálom.

Azonban a kalauz látni akarta a malaczot. S most már látni akarta -- a sarokba állitott másik malaczot is. Állomásra értek éppen. A kalauz jelentést tesz, összesereglik a kis állomás népe, az utasok is előjönnek és a két zsákot felbontják.

Két czigány bujt elő a zsákokból. Két fiatal legény.

— Hát ezeknek hol a bilétája ? vették elő a czigányokat.

— Instálom — szólt a vajda-felé — elfelejtettünk.

— Hisz azt mondtátok, malaczok vannak a zsákokban.

— Hát perse. Hát nem malacsok ? Hiszen a mokrini *malacs* bandába tartoznak.

A kis állomás csak ugy viszhangzott a czigánymulatságtól. Persze, hogy — kesergés lett a dolog vége ; fizetni kellett a czigányoknak.

Vegyes.

Carmen lugubre.

. . .„*Azrák közé tartozott, akik meghalnak, ha szeretnek.*“

Hosszan, búgva sir az uton végig
Lassú, gyászos temetési ének-
Mint a távol zivatar morajja
Zúg fel, hogy a sirok közé érnek.
Előbb tompa, panaszos beszéd volt
Vigasztalást kérve, könyörögve —
Majd feljajdul, mint a szemrehányás,
Mintha az ég haraggal dörögne.

Mintha Istent hivná számadásra,
Mért teremtett embert a világra ?
Mért nem adja meg a boldogságot ?
Mért nem adta meg a mire vágyott ?

Búg az ének, — a temető fái
Félve sugnak össze hallattára —
Három ember veszi a koporsót,
Elől a pap — ugy viszik utánna.
Felnyitják a nehéz kripta ajtót,
Lemennek a sötét folyosóba —
Egyetlen egy üres fülke van még,
Egyetlen egy — utolsó a sorba' !

Dübörögve csusztatják a mélybe,
A pap még egy imát küld az égre —
S befalazzák a márványfedelet,
Reá vésve : „Meghalt, mert szeretett.“

Debreczen, 1897.

Rácz Lajos.

(Öngyilkosok statisztikája.) Forbes Winslow igen érdekes adatokat tett közzé az öngyilkosságok okairól a férfiaknál és nőknél. Összesen 7200 öngyilkossági esetett vizsgált meg Forbes Winsow. Több mint 2000 esetnél lehetetlen volt megállapitania, mi késztethette az illetőket öngyilkosságra. Általában ki lehet mondani, hogy minden 4 férfira 3 öngyikos nő esik. A nyomor 905 férfit és 511 nőt kényszeritett önkent meghalni. Házi pőrlekedések 728 férfit és 524 nőt inditott öngyilkosságra. Pénzveszteség miatt 322 férfi és 233 nő, játékveszteség miatt 155 férfi és 141 nő lett öngyilkossá. Az iszákosság körülbelől arányosan képez mindkét nemnél öngyilkosságokat, a mennyiben 287 férfi és 208 nő lett áldozata. A sértett önérzet 410 nőt vitt arra, hogy öngyilkosságot kövessen el, mig a férfiak ez okból 122 esetben vetettek önként véget életüknek. Lelki furdalásoknak mindkét nem egyelően, tudniillik 50 meg 50 esett áldozatul. A szerelem is inkább nőknél okozója öngyilkosságnak, mint férfiaknál, a mennyiben itt 157 nő ellenében csak 97 férfi áll. Végül pedig fanatizmusból 16 férfi és egy nő és embergyülöletből 3 férfi meg ugyanannyi nő lett öngyilkossá. Mindenesetre érdekes lesz ezeket a pszichológiai vizsgálatokat még tovább és kiterjedtebb mértékben folytatni, hogy az ember lelki életének ezen sötét oldalait tisztábban megismerhessük.

(Egyről-másról.) Jövő év január hó 1-től kezdve New-York lesz a világ második legnépesebb városa. New-York kormányzója ugyanis már aláirta az állam által elfogadott határozatot, mely az összes külvárosok bekebelezését elrendeli. Brooklyn, Richmond, Flustung, Jamaika, Long-Island, City, Newton East és West-Chester azok a városok, melyek maguk is száz—kétszázezer lakossal birtak és melyek most New-Yorkhoz csatolva, annak lakosságát 3.200,000 re fogják emelni és területét 930 négyszögkilométerre egészitik ki. — Königsbergben a napokban nagyszámu közönség előtt bemutattak egy uj golyóálló páncélt, a mely a Louisen-theater szinpadán egész közelről — a szinpad szélességének távolából — ellenállott a Manlicher-golyónak.

CSARNOK.

Hü hitéhez és szerelméhez.

Regény.

Zschokke elbeszéléséből átdolgozta :

Mérő V. Béla.

(Folytatás.) 22.

Károly izgatottsága felülmulta mindenkiét. Elgondolta magában, mily szerep jutott neki ebben a drámában.

Senki sem tudta, mily viszonyban állott a méregkeverő nővel. Senki sem sejtette, hogy ő egykor a legnagyobb gyönyör mámorában hajtotta fejét a vádlott asszony szivére. Senki sem gyanitotta, hogy talán az a tiltott vonzalom, melyet iránta táplált, adta kezének az irányt sötét tettéhez.

Mindenki tisztában volt azzal, midőn köztudomásu lett, hogy Montade Károly lesz Bertollon ügyvédje, hogy Ménardnak nyert ügye van.

Hosszu vizsgálat és tanukihallgatások után végre az ügyvédek a törvényszék sorompói elé bocsáttattak.

Ménard, a hatalmas szónok, csak félválról vette ellenfelét, a ki még nem rég tanitványa volt és most vele szemben kellett letennie próbáját.

A per Ménard müvészete következtében egy félévig huzódott már, holott Károly pár hét alatt győzelmet remélt. Ménard folyton beszélt oly erővel, hogy még Károlyt is meginditotta, ugy hogy már ő is csaknem lelkesedni kezdett a vádlott nő ügyéért. A kitünő szónokot mindig a közönség zajos tetszésnyilvánulása

kisérte ki a tárgyalási teremből, mig az ifju kezdő ügyvéd erejét csak arra látszott pazarolni, hogy ellenfele babérjait szaporitsa.

A vádlott nő ifjusága és rendkivüli szépsége javára hangolták a város összes férfiait, egykori jótékonysága pedig a nép szegényebb osztályát. Ez mind megnehezitette a Károly helyzetét, mert nemcsak a legjobb jogász és szónok, de számos befolyásolt sziv titkos rokonszenve ellen kellett küzdenie.

Még sem csüggedt el. Sőt inkább, minél nehezebbé vált ügye, annál erősebb lett bizodalma. Beszédei, melyekben a meggyőző erő és a lelkes hév mindinkább kiemelkedtek, kezdtek hatást tenni. Még Ménard is tisztelni kezdte, vagy talán félt is már tőle.

A fiatal ügyvédet nem sokára nyilvánosan dicsérgették. Lassankint nőtt azok száma. a kik a pártjára állva, körülvették Majd a hallgatóság tetszésében is volt része, a midőn a tényállást minden bizonytalanságtól és kétérelmüségtől tisztázni tudta.

Mindez büszkeséggel töltötte el az ifjut, de még sem annyira, mint az Adrienne néma méltánylása.

Bertollonné ismeretségben állott a Sonnes családdal.

A mikor elterjedt a hire, hogy Károly vállalta el a vádló szerepét, Adrienne többször jelent meg az ablaknál és mindig szomoruan, mintegy szemrehányóan tekintett át Károly ablakára. Gyakran bánatosan rázta fejecskéjét. De mindez, ha fájt is az ifju ügyvédnek, nem riasztotta vissza kötelességének teljesitésétől.

Mióta azonban szónoki sikerei nevét egyre ismertebbé és dicsőitettébbé tették. Adrienne is barátságosabb arczot mutatott. Ugy látszott, mintha a Károly szerencséje elfeldtetné vele a Bertollonné barátságát.

Az ifju szive érzelmének egész erejével vissza fordult Adriennehez, az első és igazi szerelméhez. Látta, érezte, hogy eszménye gondol vele, viszont szereti az az angyal, a kit ő imádott. Boldogsága kimondhatatlan volt.

A per elkeseredett szó- és bizonyiték harcza folyt tovább és a vádlottnőre mindrosszabb fordulatot vett.

(Folyt köv.)

Közgazdaság.

Szédelgők Boszniában.

Érdekes leiratot küldött a kereskedelemügyi miniszter a kereskedelmi és iparkamarához, amely leirat a következőket tartalmazza:

A cs. és kir. közös pénzügyminiszter közlései szerint az utóbbi években gyakran előforduló jelenség az, hogy Bosznia és Herczegovinában megjelennek Magyarországból való egyének, kik magukat nagyhangzásu czégek tulajdonosainak vagy megbizottainak mondják és az ottani lakosságot ilyként megtévesztvén, különböző csalárd üzletekkel érzékenyen megkárositják és ezek után a megszállott tartományokból eltünnek. Legtöbb esetben utólag kiderül, hogy azon egyének hasonló intézkedések miatt hazájukban rosz hirnévvel birnak s az üzleti világban mint szélhámosak ismeretesek. Világos tehát, hogy egyes hazai kereskedőinknek ily eljárása hátráltat bennünket abban, hogy a szolid magyar kereskedelem Bosznia és Herczegovinában az összeköttetést fejlessze.

Hogy tehát a lehetőségig eleje vétessék ily insolid elemek további garázdálkodásának, a keresk. miniszter tudomására hozta a cs. és kir. közös pénzügyminiszternek, hogy amennyiben gyanus egyének mutatkoznának az elfoglalt tartományokban, ugy az ottani hatóságok a jövőben az ezekre vonatkozólag adandó fölvilágositások végett közvetlenül azon kereskedelmi és iparkamarához forduljanak, amelyek területéről az illetők valók. Ez által módjában lesz az illető kamarának a kérdéses egyén megbizhatósága és üzleti viszonyai felől kellő fölvilágositásokat nyujtani, amelyek alapján az ottani hatóságok a czélra vezető intézkedéseket megtehetik.

Szerkesztői posta.

Tudatlan. Ön azt kérdi tőlünk, ki volt Ossián? Ha csak tréfából kérdi ezt, akkor mi is tréfásan felelünk. Ossián egy vak királyfi volt, a Hebridák szerzője, kivel az északi költők közül csak Tegnér, a fritjhof monda szerzője emlittethetik egyszerre. De ha kérdése komoly volt, akkor feleletünk módosul s mi is komolyan beszélünk Önnel, elárulván, hogy Ossián a jelenleg élő legnagyobb magyar lantos, ki Budapesten lakik. Ha netalán meg akarná látogatni, a bejelentő hivatalban Hazafi Veray János név alatt kell keresnie. Ez az ő adófizetői álneve. Egyik hires verse a „csikóbőrös kulacshoz“ czimzett s igy kezdődik: Jer Ossián, ködös, homályos énekeddel! Ebben leirja a költő, hogyan ment át a budai szőllőkbe a lánczhidon keresztül. Az eposszerü bőséggel áramló strófák refrainje pedig:

De jó járni este Pestre
A lámpák gyönyörüen ragyognak
Az ember lelke szinte örül azoknak.

Ha e hangulatos költeménynek birtokába kiván jutni, vegye meg Dantenak Divina Comoedia czimü munkáját, abban megfogja találni.

Ha netán még valamely ily „kevésbé ismert név“ után érdeklődik, csak forduljon bátran hozzánk, mi készséggel szolgálunk részletes felvilágositással.

Jágó. Ön olyan szives felajánlani munkásságát s ennek fejében csak tiszteletpéldányt kér lapunkból. Utóbbi kivánságát még teljesithetnök, de tevékenységét nem merjük igénybe venni.

C. S. Köszönjük, felhasználtuk. Ilyen dolgozatot mindig örömmel fogadunk.

J. Sz. Az a vérmérséklettől függ. Vagy leüti lábáról azt, a ki önt megakarja ütni, vagy elfut előle. Egyik mód jobb a másiknál.

Kávénénike. Helyet szoritunk neki.

Előfizetőnő. Mellékletünk nem lévén akkor, a tárczában hoztuk.

Ign. Hol látta. A kinek társaságában időztünk az csak ugyan *Gáspár Imre volt, előző szerkesztőnk*, ki még nehány napig Debreczenben tartózkodik.

Kivánosi. Azt igazán nem tudjuk, hogy a siámi király 13 ládája mit rejt magában. Kettő már kiürült. Abban érdemrendek voltak. A többiben alighanem *czimek* lesznek, de azok már csak Oroszországban fognak szétosztásra kerülni, mert reánk már nem fér több.

Dr. Igaza van. A levegőn keresztül való táviratozás igen egyszerü. A villám sem jár drótvezetéken. Most már csak rá kell bizni az üzenetet s megkérni, hogy üssön belé a czimzetbe.

Jn. Kátó. sn. Jönni fog.

Anys. Az egész szerkesztőséget öli a kiváncsiság: Vajon ki rejtőzik ez álnév alatt. A „Távolból“ jönni fog.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Zoltai Lajos.**

Nyári női ruhakelmék:
selyem-, gyapju-szövet
és
mosókelme
különlegességek
a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig
raktáron vannak, dus választékban,
jutányosan szabott árakon
Kunz József és Társa
czégnél 639 b
Kistemplom-bazár.

Van szerencsénk tudatni, hogy a **Nagyvárad-Szőllősi Gőz-Sör-Gyár vezérképviselőségét Debreczen városa** és **Hajdu-megye részére** átvettük és **Debreczenben, Péterfia-soron** egy
SÖR-RAKTÁRT
állitottunk fel.

Nevezett sörfőzde terméke a legjobb hirnév és kelendőségnek örvend, a mi főképen az elismert kitünő minőségben és e mellett kiválóan jutányos árban rejlik.

A **sört** közvetlen a gyári **ászok-pinczéből kapva,**
megfelelő jégpinczéinkben folyton frissen tartjuk.
Az eladás hordókban, avagy palaczkokba lefejtve,
(egy láda 50 palaczk) történik és
helybeli vevőink kényelmére, a rendelményt
saját költségünkön házhoz szállittatjuk.

Árjegyzékkel kivánatra bérmentve szolgálunk és b. megrendeléseit készséggel várva, maradtunk

kiváló tisztelettel
Lusztig és Halmágyi.
660—3—3

3501. sz.
1897. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy özv. Vass Jánosné végrehajtatónak Szabó Bálint és társa végrehajtást szenvedő elleni 236 frt 02 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, (a debreczeni kir. járásbiróság) területén lévő, Debreczenben fekvő, a debreczeni 284. sz. tjkvben A. + 297. hrsza. foglalt ingatlan az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a értelmében egészben 1058 frtban, a debreczeni 8354. sz. tjkvben A. + 209. hrsza. foglalt ingatlanból Szabó Józsefet illető részre az árverést 1730 frt 50 krban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **az 1897. évi julius hó 29-ik napján d. u. 3 órakor** a debreczeni kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 105 frt 80 krt, illetve 173 frt 55 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1897. évi május 4-én.

Nagy Károly
kir. tábl. biró.

665—1—1

1276. K.
1897.

Hirdetmény.

Balmaz-Ujváros nagyközség képviselő testületének törvényhatóságilag jóváhagyott határozata alapján, mintegy 10,000 □ méter kövezeti járdának vállalkozás utján leendő kiépitésére pályázat hirdettetik.

Felhivatnak vállalkozni akarók, hogy mintakövek beadása mellett ezen munkálatra vonatkozó zárt ajánlatukat 2000 frt azaz Kettő ezer frt o. é. bánompénzzel vagy óvadékképes értékpapirral felszerelten **folyó évi julius 31-ik napjának délutáni 6 órájáig** az Előljárósághoz annyival inkább adják be, mert a későbben érkezendők figyelmen kivül hagyatnak.

A vállalatra vonatkozó részletes feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában a kitüzött határidőig bármely napon megtekinthetők. 661—2—2

Balmaz-Ujváros, 1897. julius 1.

Kaszás József s. k. főjegyző. **Györfi István** m. k. főbiró.

667—5—1

Hirdetmény.

Félévi kimutatás a

Debreczeni Első Takarékpénztár

záloglevél kibocsátási üzletéről

(az 1876. évi XXXVI. törvczikk 29. §-a értelmében.)

1. A debreczeni első takarékpénztár forgalomban levő *záloglevéleinek* összege teszen 1897. junius 30-án *)	**714,500** frt — kr.	
2. Ezen záloglevelek fedezésére szolgáló *jelzálogkölcsön követelések* tesznek *)	**713,089** frt **04** kr.	
3. A kölcsönök alapjául szolgáló *ingatlanok becsértéke* teszen .	**2.175,853** frt — kr.	
4. Az alapszabályok 18. §. értelmében	**204,560** frt — kr.	

összeg a **záloglevelek külön biztositéki alapját** képezi, mely alap külön számlán könyveltetik és következő *értékékpapirokban* van elhelyezve, ugymint:

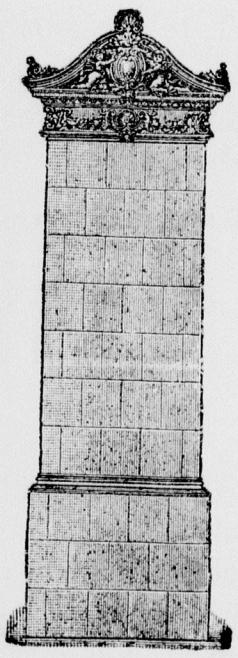
frt 130,000, — 4½ % m. államvasuti aranykölcsön kötvény à f. 122.—	**158,600** frt — kr.
„ 38,300.— 4½ % keleti vasut aranykölcsön-kötvény 1876 à f. 120.—	**45,960** frt — kr.
Debreczen, 1897. junius 30. Összesen	**204,560** frt — kr.

666—1—1

A debreczeni első takarékpénztár igazgatósága.

*) **Jegyzet.** A forgalomban levő záloglevelek és a jelzálog-kölcsön követelesek közötti különbözetnek megfelelő összeg, a legközelebbi kisorsolásnál lesz a forgalomból kivonva.

Az eperjesi Népbank Kályhagyára

ajánlja tiszta fehér és **teljesen tüzálló** anyagból készült **fehér**, továbbá **szines, ó-német, chamois** és **majolika**

cserépkályháit

valamint **diszes kandallóit, kandallós kályháit és takarék-tüzhelyeit,** melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendü kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztositatik.

A kályhák felállitását a saját kipróbált szakavatott állitóink végzik.

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árengedménynyel vállaljuk el.

Főraktár Eperjesen.

Bizományi és mintaraktár Debreczenben

KOVÁCS GYULA vaskereskedő urnál

Nagy-uj utcza szegletén a Bika szálloda mellett.

Kész felállitott minta kályháink ugyanott megtekinthetők s a raktárról kiválasztott kályhák kivánatra azonnal felállittatnak. 650—14—6

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1897.